

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Levende Musik * Mekanisk Musik

Citation: Larsen, Karl: "Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg", i Larsen, Karl: *Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg*, 1931, s. 11. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_16-shoot-idm140708060396704/facsimile.pdf (tilgået 28. oktober 2021)

Anvendt udgave: Levende Musik, mekanisk Musik. Kroniker med Diskussionsindlæg

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

sen dengang. I sit Ydre havde han intet af en romantisk Apollo med bølgende Haar som Gads, Grieg, *Anton Svendsen*. Snarere var det en straalende *Mars*, man havde for sig: en kraftig, velvoksen, mørk, køn Mand, frisk og sund, med noget naturligt herskende over sig, som var forbundet med en lige saa naturlig Venlighed og Elskværdighed. Ved sin Dirigentpult var han roligt magtbevidst uden mindste Smule nervøs Bevægelighed. Hans mangeaarige Koncertmester, Anton Svendsen, sagde engang: »Naar han slaar an, gaar der ligesom et nervøst Stød igennem os allesammen, og saa er vi i hans Haand, følger hans Intentioner.« Man mindes nogle Ord af Joh. Svendsen selv om *Rich. Wagner*, under hvem han havde spillet Violin i Bayreuther-Kapellet: »Han dirigerede med ganske smaa, faste Bevægelser, men engang imellem sendte han os et Ørneblik.«

I sin nyligt udgivne, interessante »Nogle Træk af mit Liv og af dansk Teaters Historie« taler *Einar Christiansen*, en musikalsk udmærket opdraget Mand fra Perioden, om »den ærbødige Beundring«, han som kunstnerisk Chef for Det kgl. Teater viste Joh. Svendsen, og bemærker, overmaade betegnende, at Kapelmesteren var »blandt alle ved Teatret den eneste, over for hvem jeg følte mig trykket af min overordnede Stilling«. Joh. Svendsens tidligere Direktør tilføjer: »Han var aldrig stædig, aldrig selvisk, aldrig smaalig.« — Det var just det Indtryk, enhver, der mere eller mindre lærte Joh. Svendsen personligt at kende, fik af ham baade som Menneske og Kunstner.

Da han i tre og firs overtog Embedet som Kapelmester ved vor Nationalopera, laa bag ham, foruden en ualmindeligt levende og lovende Virksomhed som Kom-

ponist: Leipzig, hvor han var uddannet, havde været Koncertmester og fejret lysende Sejre som Dirigent af egne Kompositioner i »Gewandhaus«; Paris, der havde kendt ham som en højt skattet Violinist og bragt en Række af hans Arbejder til Udførelse; Bayreuth, som han oplevede umiddelbart under Rich. Wagners Øjne; til sidst Christiania med grundlæggende Arbejde for »Musikforeningen«, i Forbindelse med Grieg.

Om jeg mindes ret, var en af hans første Forestillinger »Lohengrin«, og i hvert Fald en af hans første Nyheder »Valkyrien«. Teatrets øverste Chef, den gamle Officer og Kammerherre Fallesen, var stærkt romansk, særlig fransk, og udpræget antitysk indstillet. Han fandt de Wagner'ske »Operaer« over en Bank kedsommelige, »der var jo ikke engang en ordentlig Ballet i dem!« Men Hofmanden maatte føle sig trøstet ved, at Joh. Svendsen, der med al sin norske Ejendommelighed og dybe Følelse for tysk Musik var en kosmopolitisk tilsløbet Aand, i sin Operaledelse ogsaa hentede Stof fra Musikens andre Verdenshjørner. To af hans Forestillinger, der staa uvisueligt i Erindringen, blev Fremførelsen af »Aïda« og af »Carmen«. For nylig havde man paa vor Opera rig Lejlighed til i Tankerne at dvæle med sørgmodig Taknemmelighed ved den sidste! Hvor var hans rytmiske Aanddrag ikke sundt, hans dynamiske Virkninger frie for alt Rekordjageri! Lige langt stod han fra metronomisk Torhed og impulsiv Tempoeksplosion. Og som han kunde faa sit Orkester til at *klunge!* Maaske allerrigest føltes hans runde, fulde, musikalske Overlegenhed med al sin Friskhed, sin Glæde og sit Lune i de første Serier af hans »Filharmoniske Koncerter« med det kongelige Kapel. . . .